

عنوان مقاله:

بررسی هیدرو- ژئوتئوتیک حوضه آبی قزل اوزن

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و توسعه، دوره 14، شماره 45 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

غلامحسن جعفری - استادیار ژئومورفولوژی، دانشگاه زنجان

فاطمه بختیاری - کارشناس ارشد هیدروژئومورفولوژی، دانشگاه زنجان

خلاصه مقاله:

تحلیل ژئوتئوتیک حوضه ی آبی قزل اوزن در شمال غربی کشور، با استفاده از آمار و اطلاعات اقلیمی منطقه و به کمک نرم افزارهای Arc Gis، Surfer و Excell به صورت تحلیل هیدرو-ژئوتئوتیک درآمد است. در این مقاله برای بررسی سیستم نروتیک شبکه ی زهکش، از روابط هیدرولوژی و داده های اقلیمی استفاده گردیده است. کل حوضه قزل اوزن با در نظر گرفتن محل اتصال سرشاخه های اصلی، به 56 زیر حوضه تقسیم شد. توپوژئوتون، پالئوژئوتون و ژئوتون های مجازی، بر اساس ساختارهای الگوی آبراهه ای و سطوح فرسایشی مشخص گردید. نتایج حاکی از آن است که حدود 3792 کیلومترمربع آن، در کواترنر بارش جامد دریافتی خود را در یخچال بلوکه کرده و مواد بلوکه شده به گونه ای دیگر در تحول ناهمواری ها نقش داشته اند. لندفرم های غالب چنین وضعیتی به صورت سیرک های یخچالی بوده است. در پایین دست چنین لندفرم هایی علی رغم شیب مناسب، کاوش خطی آب به فرایند سطحی یخچالی تبدیل شده و دره های لا شکل را ایجاد کرده و گاه یخچال به صورت صفحه ای عمل کرده و در مجموع لندفرم هایی را شکل داده که به عنوان ژئوتون های مجازی یاد می شود. با تغییر اقلیم منطقه در کواترنری و آب شدن ورقه های یخی در میانه ی حوضه قزل اوزن، نرون های ینکی کند و قلعه چای به عنوان توپوژئوتون ایزوله عمل نموده، در واقع خود به صورت حوضه های مستقلی داخل حوضه قزل اوزن درآمده اند. پایاب زنجان رود، میانه و در امتداد اصلی قزل اوزن از بیجار تا میانه تحلیل برنده بوده و مقدار آبی که دریافت می کنند بسیار کمتر از آبی است که از آن ها خارج می شود و اگر نبود رودخانه هایی همچون انگوران چای، قلعه چای، قرقون چای و غیره رودخانه کاملاً خشک می شد.

کلمات کلیدی:

نرون، سیناپس، سیستم، بیجار، قزل اوزن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/969014>

